

Druzega dne pred pôludne ugledajo naši sovražnikovo brodovje. Tikoma nad otokom je stalo na boj pripravljeno. Bitka se je začela ob tri četrt na deset pred pôludne in je trajala do dveh po pôludne. V tej krvavej bitki so naši poškodovali Lahom dve najlepši oklopni ladiji; a njihovo največjo vojno ladijo pod imenom „Re d' Italija“ so naši tako prestrelili, da je v dveh minutah s 700 vojaki utonila v globočini morja. Samo lesovje in kakih 200 mornarjev je plavalо po morji in vpilo na pomoč in rešitev. Lahi viděč, da nemajo sreče, potegnejo hitro domóv, da si ogledajo rane, ki so je dobili v krvavem boju z našimi hrabrimi vojaki pod admiralom Tegetthofom. To je bilo v dan 20. julija 1866. leta.

V tem boju si je admiral pl. Tegetthof pridobil nevenljiv venec slave za našo avstrijsko-ogersko monarhijo.

Da-si v najlepšej možkej dôbi, vender ni bilo dano Tegetthofu dolgo živeti. Umrl je v dan 7. aprila 1871. leta v 44. letu svoje dôbe. Vsa Avstrija je britko žalovala po izgubi tako slavnega poveljnika na morji. — V znamenje njegovega hrabrega dejanja ga je tudi mestni zastop ljudljanski imenoval častnim meščanom in v dan 18. aprila 1871. leta oskrbelo mu je društvo „Slovenija“ peto sv. mašo v stolnej cerkvi ljudljanskej.

V hvaležen spomin njegovih neumrlih zaslug dal mu je naš cesar postaviti v mestu Pulji, kjer se nahaja največja luka za avstrijsko vojno brodovje, prelep bronast spomenik, ki bodeše v poznih letih govoril našim potomcem, da bodi večni spomin: neumrlemu junaku Viskemu.

J. T.

Trije metúljci.

Bili so trije metúljci: prvi bel, drugi rudeč a tretji rumen. Igrali so se na solnci ter letali od cvetlice do cvetlice. Mahoma zagrmí ter potlej začne dež iti. Metúljci se zmočijo ter odleté naglo dómov. Ali domá so vrata bila zaprta, a ključa nijsa mogli najti. Stali so nekoliko časa zunaj pred svoje koče pragom, do pôlti mokri, in zatorej so odleteli potem k rudeče-rumenemu tulipanu ter ga poprosili: „tulipane! odpri nam svojega cveta liste, in daj nam iti pod streho, da se posušimo.“ Tulipan odgovorí: „ruméncu in rudečínu odprem, a bélčku ne!“ Ona dva mu rečeta: „ako ne vzprimeš tudi naju bratca, niti midva ne pojdeva k tebi!“ Ali ker se njí še zdaj hotelo uvedriti, odleté k liliji ter je poprosijo, rekoč: „odpri nam svojega cveta liste, da se posušimo.“ — „Bélčka vzamem pod streho,“ reče lilija, „ker je tak, kakeršna sem i jaz; ônih dveh nehčem vzprijeti.“ Bélček odgovorí: „ako nehčeš prijeti mojih bratcev z menoj, to niti jaz ne pojdem k tebi. Vôlimo biti vsi vkupej mokri, predno drug druzega ostavimo.“ Žalostni zleté dalje. A solnce za oblaki je videlo in slišalo, kakó se metuljci ljubijo, ter predrlo megle, pregnalo dež in zasijalo zopet na vrt in na metulje. Po ne mnozem časi bile so teh metuljcev peruti bolj suhe, nego li kedaj poprej. Z nova so se veselili prijetnega vremena, pleše po nežnih cvetlicah, dokler jih níj mrka noč pognala domóv, kder so potem sladko ospali.

J. L.

